

Nr 57.

Ankom till riksdagens kansli den 27 juli 1914 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omreglering av folkskolinspektionen jämte i ärendet väckta motioner.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 18 sistlidne maj avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under punkten 173 av åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att i avbidan på proposition rörande omorganisation av folkskolinspektionen beräkna för berörda ändamål en ökning av det å ordinarie stat uppförda reservationsanslaget till arvoden åt folkskolinspektörer från dess nuvarande belopp, 60,900 kronor, till 157,000 kronor eller med 96,100 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 maj 1914 avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 145, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden samma dag, föreslagit riksdagen

dels besluta,

att till folkskolinspektör skall från och med år 1915 utgå lön i tre lönegrader å 1) 2,700 kronor, 2) 3,050 kronor, 3) 3,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,300 kronor, 1,450 kronor och 1,600 kronor och därjämte till folkskolinspektör, vars inspektionsområde innefattar

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 6 saml. 30 häft. (Nr 57.) 1

Stockholms stad, därest han där är bosatt, samt till folkskolinspektör, vars inspektionsområde huvudsakligen är förlagt till Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län och som är där bosatt, ortstillägg å 500 kronor; skolande därvid iakttagas, att så länge från landsting ersättning utgår till folkskolinspektör i denna hans egenskap, avlöningen av statsmedel skall minskas med ett nämnda ersättning motsvarande belopp och i följd därav såsom pensionsunderlag tjäna lönen i vederbörande lönegrad, samt att till folkskolinspektör skall utgå ersättning för expenser med 300 kronor;

dels godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av ifrågavarande avlöningsförmåner;

dels föreskriva, att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning som folkskolinspektör, skall vara pliktig att underkasta sig sagda villkor och bestämmelser;

dels medgiva, att folkskolinspektörsbefattning må av Kungl. Maj:t tillsättas medelst konstitutorial eller genom förordnande för viss tid, dock att i sistnämnda fall lönen skall minskas med 100 kronor;

dels bestämma, att ordinarie folkskolinspektör skall tillhöra folkskol-lärarnas änke- och pupillkassa, varvid som delaktighetsbelopp skall gälla lönen i högsta lönegraden; dock med rätt för den, som före tillträdet av inspektörsbefattningen är delägare i nämnda kassa med högre delaktighetsbelopp än det, som skulle tillkomma folkskolinspektör, att bibehållas vid det högre delaktighetsbeloppet, under villkor att han erlägger dels den mot det högre delaktighetsbeloppet svarande pensionsavgiften, dels därutöver en årlig tilläggsavgift, motsvarande det statsbidrag, som skulle utgå för skillnaden mellan folkskolinspektörs delaktighetsbelopp och det högre belopp, med vilket han är delaktig i kassan;

dels för anställande i 34 inspektionsområden av folkskolinspektörer med nyssberörda avlöningsförmåner och ersättning för expenser samt för beredande av ersättning till vikarie för sjuk sådan inspektör, beräknad efter högst 3,000 kronor för år, med uteslutande ur riksstaten av det däri å ordinarie stat uppförda anslaget till arvoden åt folkskolinspektörer å 60,900 kronor, å samma stat uppföra ett förslagsanslag med titel: Till avlöning m. m. åt folkskolinspektörer, å 157,000 kronor;

dels anvisa under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 till förstärkande av det ordinarie anslaget: Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa, ett belopp av 2,700 kronor;

dels ock bestämma, att vad i särskilda med riksdagens medverkan tillkomna författningar stadgas beträffande granskning genom Stockholms

stads konsistorium av rekvisitioner å statsbidrag för folkundervisningsändamål skall i motsvarande tillämpning gälla om sådan granskning, verkställd av statens vederbörande folkskolinspektör.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två av herr *O. Bergqvist* inom första kammaren väckta motioner, vari hemställts, i den ena (nr 88) att riksdagen måtte anvisa medel för anställande av sex folkskolinspektörer inom Luleå stift, och i den andra (nr 89), att riksdagen, därest Kungl. Maj:ts proposition nr 145 angående omreglering av folkskolinspektionen vinner riksdagens bifall, ville i skriftelse till Kungl. Maj:t föreslå, att, med avseende å Luleå stifts indelning i inspektionsområden, alternativet A i folkundervisningskommitténs förslag må, med de förändringar i detaljerna, som kunna av Kungl. Maj:t prövas nödiga, i princip läggas till grund för sagda indelning, och detta jämväl för den händelse, att endast fem inspektörer skulle i stiftet anställas;

dels ock en inom andra kammaren av herr *N. Helger* väckt motion (nr 234), däri föreslagits följande ändringar i Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition:

1. Att folkskolinspektör må för sina tjänsteresor tillgodoräkna sig reseersättning enligt tredje klassen i gällande resereglemente.
2. Att folkskolinspektör må bliva delaktig i folkskollärarnas änke- och pupillkassa för ett belopp av 4,000 kronor.
3. Att riksdagen må bevilja medel för anställande av tre folkskolinspektörer inom Vermland och Dalsland.

Beträffande de av motionärerna till stöd för de olika förslagen anförda skäl får utskottet hänvisa till motionärerna.

I anledning av det förslag till omreglering av folkskolinspektionen, vilket av Kungl. Maj:t förelades 1913 års riksdag, men då blev av riksdagen avslaget, uttalade riksdagen, bland annat, följande:

»Riksdagen finner det vara ådagalagt, att en omreglering av folkskolinspektionen är av behovet påkallad och snarast möjligt bör bringas till stånd, men anser likväl, att beslut i ämnet icke nu bör fattas av riksdagen. På grund av mängden och omfattningen av de ärenden, vilka under riksdagens senare del överlämnats till riksdagen, har det nämligen icke varit möjligt för riksdagen att ägna den föreliggande propositionen en tillräckligt ingående prövning. Då vidare riksdagen fattat beslut om upprättande

Utskottets
yttrande.

från och med 1914 av en folkskolöverstyrelse såsom en central ledning för rikets folkundervisningsväsen, är det enligt riksdagens mening lämpligt, att omregleringen av folkskolinspektionen får äga rum under sagda styrelsens medverkan, något som icke bleve möjligt, om riksdagen nu fattade beslut i ämnet. Slutligen bör under tiden intill nästkommande års riksdag fullständig utredning kunna åvägabringas rörande den i Kungl. Maj:ts förevarande proposition undanskjutna frågan om beredande av änke- och pupillpensioneringen åt inspektörerna. Under förväntan att förslag rörande folkskolinspektionens omreglering kommer att förläggas nästkommande års riksdag, har riksdagen sålunda nu icke bifallit Kungl. Maj:ts förslag om sådan omreglering.»

Med anledning av riksdagens sålunda uttalade önskan har Kungl. Maj:t i ämnet låtit höra folkskolöverstyrelsen, varjämte genom direktionen över folkskollärarnas änke- och pupillkassa erforderlig utredning åvägabragts rörande frågan om beredande av änke- och pupillpensionering åt folkskolinspektörerna, och har Kungl. Maj:t nu för riksdagen framlagt förnyat förslag i ämnet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser i huvudsak en sådan omreglering av folkskolinspektionen, att befattningen som folkskolinspektör, vilken nu i de flesta fall utövas såsom bisyssla vid sidan av annan befattning, för framtiden i regel skulle anordnas såsom en *huvudsyssla*, åt vilken inspektören hade att med odelad kraft ägna sig. Lämpligheten av en sådan anordning synes uppenbar. Det torde nämligen få anses obestridligt, att en folkskolinspektörs arbete är både så omfattande och av så betydelsefull och personligt krävande beskaffenhet, att det bör taga sin utövares hela kraft och intresse i anspråk. Utskottet delar alltså till fullo den uppfattning, som härutinnan av departementschefen uttalats, och ansluter sig sålunda till förslaget, att inspektionen för framtiden anordnas såsom en huvudsyssla.

Från grundsatsen om folkskolinspektionen såsom huvudsyssla hade inom folkundervisningskommittén vid dess förberedande behandling av denna fråga, bland annat, ifrågasatts det undantaget, att för varje folkskoleseminarium ett mindre inspektionsområde borde avsättas, vilket skulle tilldelas seminariets rektor eller någon bland dess övriga lärare samt innehavas såsom bisyssla till lärarbefattningen vid seminariet. Kommittén hade dock icke ansett sig kunna förorda en dylik anordning, och ej heller departementschefen har funnit sig kunna framlägga eller tillstyrka något förslag i nämnda riktning. Utskottet behjärtar till fullo behovet för seminariernas lärare att på lämpligt sätt bringas i personlig beröring

med arbetet inom olika slag av folkundervisningsanstalter, men anser, att detta önskemål bör på annat sätt än genom den ifrågasatta anordningen tillgodoses, och finner sig följaktligen ej böra av nu ifrågakommen anledning frångå principen om inspektionen som huvudsyssla.

I fråga om *inspektörernas ställning inom skolförvaltningen* hade folkundervisningskommittén icke föreslagit någon förändring i nu gällande ordning. De skulle allt framgent utgöra kontrollerande och rådgivande, ej styrande organ på ifrågavarande område. I de utlåtanden, som av vederbörande myndigheter avgivits över kommitténs förslag, hade från några håll uttalats önskvärdheten av att inspektörernas befogenhet i ena eller andra riktningen något vidgades. Så hade exempelvis yrkats på en utsträckning av inspektörernas befogenhet gentemot de lokala skolstyrelserna, ävensom framhållits önskvärdheten av, att inspektörerna finge lagstadgad besvärsmätt över Kungl. Maj:ts befallningshavandes och domkapitlens beslut. I fråga om inspektörernas ställning till folkskolöverstyrelsen hade av kommittén föreslagits skyldighet för inspektörerna att för granskning och godkännande till överstyrelsen insända resplaner, en anordning, som varit föremål för olika omdömen från åtskilliga myndigheters sida. Överstyrelsen hade i sitt utlåtande över förslaget påpekat, att inspektionerna kunde sägas vara av två slag, de mer ordnade, regelbundet återkommande inspektionsresorna och de mer tillfälliga, av någon oförutsett påkommen anledning föranledda resorna, och beträffande det förstnämnda slaget av resor i likhet med kommittén framhållit önskvärdheten av, att inspektörerna på förhand till överstyrelsen insända planer för de resor, de under en viss period ämnade företaga.

Beträffande frågan om inspektörernas ställning gentemot de lokala skolstyrelserna och ortsmyndigheterna borde enligt departementschefens mening någon förändring av väsentlig betydelse icke ske, och instämmer departementschefen härvid i ett av folkskolöverstyrelsen gjort uttalande, att inspektörerna icke borde utrustas med någon befogenhet, som skulle kunna komma att göra intrång på den rätt till självstyrelse i fråga om skolväsendets anordning, som av gammalt tillkommer kommunerna. Till vad departementschefen härutinnan anfört vill utskottet uttala sin anslutning.

Vad angår den ovan berörda frågan om skyldighet för inspektörerna att för granskning och godkännande till överstyrelsen insända resplaner, biträder utskottet vad överstyrelsen därom anfört, och förutsätter, att närmare bestämmelser angående denna skyldighet givas i blivande förnyad instruktion för inspektörerna.

Beträffande den i vissa städer anordnade *kommunala folkskolinspektionens förhållande till statens inspektion av folkskoleväsendet* hade denna fråga redan under ärendets förberedande behandling varit föremål för olika uttalanden. Så hade från visst håll, bland annat från riksdagens revisorers sida, betonats önskvärdheten av att undvika dubbelinspektion. Folkundervisningskommittén hade såsom sin mening uttalat, att befattning såsom kommunal folkskolinspektör inom ett skoldistrikt icke borde förenas med befattning såsom statens folkskolinspektör i samma skoldistrikt, att statens folkskolinspektör borde hava samma åligganden gentemot ett skoldistrikt med kommunal folkskolinspektör som gentemot andra skoldistrikt inom inspektionsområdet, samt att en begränsning av statsinspektörens verksamhet inom skoldistrikt med egen inspektör måtte äga rum i de avseenden och i de fall, där så lämpligen kunde ske. I det vid Kungl. Maj:ts proposition till 1913 års riksdag (nr 206) angående omorganisation av folkskolinspektionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet framkastade dåvarande departementschefen tanken på en uppdelning av inspektionsverksamheten med hänsyn till de båda uppgifterna att utöva pedagogisk uppsikt och ledning av skolväsendet och att kontrollera detsamma i huvudsakligen ekonomiskt avseende, varvid den förra uppgiften under vissa villkor skulle kunna fullständigt överlätas åt de kommunala inspektörerna, den senare fortfarande skulle tillhöra statens inspektörer. I denna fråga framhöll vidare folkskolöverstyrelsen lämpligheten av att i vissa av de städer, som anställt egna inspektörer, sådan inspektör finge i uppdrag att även å statens vägnar utöva den rent pedagogiska uppsikten inom sitt skoldistrikt, samt ifrågasatte, att rätten att få kommunal inspektör erkänd såsom statens inspektör skulle tillkomma stadsskoldistrikt med en folkmängd av över 20,000 invånare. Föredragande departementschefen har nu såsom sin mening uttalat, att staten beträffande de största städerna borde avstå från att genom sina folkskolinspektörer öva annan inspektion än den rent ekonomiska kontrollen. Denna frihet från inspektion i pedagogiskt avseende skulle emellertid icke utsträckas längre än till de städer, som icke deltog i landsting. Departementschefen har alltså föreslagit i huvudsak följande ordning beträffande folkskolinspektionen i de största städerna:

»Stad, som ej deltagar i landsting och som anställt särskild folkskolinspektör för ledningen av sitt folkskoleväsende, må på ansökan av stadens skolstyrelse och efter folkskolöverstyrelsens hörande kunna av Kungl. Maj:t och på av Kungl. Maj:t fastställda villkor tills vidare befrias från inspektion av sitt folkskoleväsen genom statens folkskolinspektör utom i vad angår granskningen och vitsordandet av skolstyrelsens ansökningar om statsbidrag.»

I fråga om den kommunala inspektionens förhållande till statsinspek-

tionen ansluter sig utskotteti allo till vad departementschefen i sådant avseende uttalat och föreslagit. Visserligen torde kunna ifrågasättas, om icke även andra städer än ovan nämnda borde komma i åtnjutande av samma frihet från statsinspektion i pedagogiskt avseende, men har utskottet ansett sig böra stanna vid vad av departementschefen föreslagits, under framhållande av att bestämmelser torde böra utfärdas åsyftande, att i mån som de kommunala inspektörerna på ett tillfredsställande sätt ordna och leda sina städers skolväsen statsinspektörernas befattning därmed kan och bör inskränkas till en kontrollerande verksamhet och deras arbetskraft sålunda frigöras och koncentreras på de områden, där behovet av ledning och tillsyn är större.

I sammanhang med denna fråga har även förslag framlagts om sådan jämkning av nu gällande föreskrifter angående granskningen av ansökningarna om statsbidrag till Stockholms stads folkskoleväsen, att densamma överflyttades från Stockholms stads konsistorium, vilket den nu åligger, till en statens inspektör, vilkens område borde avpassas med hänsyn även till det arbete, nämnda granskning skulle medföra.

Mot den sålunda föreslagna anordningen har utskottet intet att erinra.

Vad angår rikets indelning i inspektionsområden upptager Kungl. Maj:ts föreliggande förslag 34 inspektionsområden, och är framställningen i denna punkt grundad på det förslag till indelning i inspektionsområden, som folkundervisningskommittén med tillämpning av vissa i dess betänkande närmare angivna grunder uppgjort. Emot kommitténs förslag hava av vederbörande myndigheter vissa erinringar gjorts, och särskilt hava meningskiljaktigheter yppat sig i två punkter, nämligen i fråga om indelningen av Luleå stift samt rörande anordnande av inspektionen på Gottland.

Beträffande Luleå stift hade kommittén här föreslagit 6 inspektörer. Antalet hade av folkskolöverstyrelsen begränsats till 5, och departementschefen anser, att man borde göra ett försök med en uppdelning av stiftet på 5 inspektörer, varvid de finsktalande församlingarna borde sammanföras till ett inspektionsområde. Skulle det emellertid visa sig, att inspektionsarbetet inom detta område icke kunde nöjaktigt utföras av en inspektör, anser departementschefen, att man till en början och till dess stadgad erfarenhet givit vid handen, att ytterligare en inspektör inom stiftet vore behöflig, kunde på ett eller annat sätt bereda inspektören erforderligt biträde. Vad angår själva fördelningen i inspektionsområden, hade kommittén tagit två olika indelningsgrunder i övervägande: enligt den ena, alternativ A, skulle stiftet delas så, att vissa områden komme att bestå endast av lappmarker och andra områden endast av kustland; enligt den andra, alternativ B, skulle indelningen göras på sådant sätt, att vart

och ett av samtliga områden komme att omfatta ett område lappmark och ett område kustland. Kommittén hade för sin del ej velat uttala någon bestämd mening i ämnet, utan föredragit att till övervägande framlägga båda de nämnda alternativen. Departementschefen har, utan att vilja göra något bindande uttalande i denna fråga, förklarat sig vara böjd att ansluta sig till alternativ B. Såsom utskottet ovan omförmålt, har herr Bergqvist i sina i ämnet väckta motioner dels yrkat på anställande av 6 inspektörer i Luleå stift, dels förordat ovanberörda alternativ A.

Beträffande Gottland hade kommittén föreslagit, att inspektionen där skulle tills vidare uppehållas på samma sätt som hittills, och att ett visst belopp, förslagsvis 2,000 kronor, skulle ställas till Kungl. Maj:ts disposition att, på sätt förhållandena medgäve, användas till arvode för inspektionen darsammastädes. Emellertid hade folkskolöverstyrelsen förordat, att Gottland i inspektionshänseende skulle förenas med Södertörn och att dessa områden tillsammans skulle bilda ett inspektionsområde av samma art som de övriga. Till detta sistnämnda förslag ansluter sig nu departementschefen under erinran, att härigenom föranletts en omläggning av distrikten i malarlandskapen och i östra delarna av Götaland.

I sammanhang med frågan om indelningen i inspektionsområden vill utskottet slutligen erinra om herr Helgers ovanberörda motion om anställande av tre folkskolinspektörer inom Värmland och Dalsland.

Utskottet vill för sin del icke underlåta att framhålla, att vissa inspektionsområden synas tilltagna väl stora, och ett flertal utlåtanden av de i ärendet hörda myndigheterna hava också gått i denna riktning. Då emellertid folkskolöverstyrelsen förklarat, att även med det nu framlagda förslaget en verksam inspektion kan åstadkommas, finner sig utskottet, med hänsyn till de ökade kostnader, som den nu ifrågasatta omregleringen i allt fall kommer att medföra, ej kunna nu förorda större antal inspektörer än det av Kungl. Maj:t föreslagna, eller 34 för hela riket.

Beträffande det av departementschefen för en av inspektörerna i Luleå stift ifrågasatta biträdet, har utskottet ej funnit denna anordning lämplig och kan följaktligen i denna del ej ansluta sig till departementschefens framställning.

Vad slutligen angår regleringen av inspektionsområdena hava visserligen departementschefens uttalanden i detta avseende icke givit utskottet anledning till särskilda erinringar. Då emellertid åtskilliga myndigheter framställt önskemål, som givetvis böra komma under omprövning, innan den definitiva regleringen fastställs, finner sig utskottet ej böra ifrågasätta, att riksdagen genom några bestämda uttalanden skulle binda Kungl. Maj:ts fria prövning av ifrågavarande spørsmål, utan torde det slutliga avgörandet beträffande rikets indelning i inspektionsområden böra överlämnas åt

Kungl. Maj:t. Vid sådant förhållande kan utskottet ej förorda vare sig herr Bergqvists motion om ett principuttalande angående regleringen av inspektionsområdena inom Luleå stift eller herr Helgers motion om en annan reglering av inspektionsområdena i Värmland och Dalsland. Berörda motioners önskemål torde nämligen givetvis komma att vid frågans avgörande av Kungl. Maj:t tagas i förnyat övervägande.

I fråga om folkskolinspektörernas *tillsättning och tjänsteanställning* hava folkundervisningskommittén och departementschefen uttalat, att några bestämda formella kompetensvillkor icke borde uppställas för behörighet till inspektörsbefattning, utan att i främsta rummet borde av inspektörerna krävas vissa personliga egenskaper, som gjorde dem särskilt skickade att med hänsynsfullhet och på samma gång fasthet lösa sin betydelsefulla och grannliga uppgift. Häremot har utskottet intet att erinra.

Vidkommande anställningens art har Kungl. Maj:t föreslagit, att folkskolinspektörsbefattning må av Kungl. Maj:t tillsättas medelst konstitutorial eller genom förordnande för viss tid. I likhet med folkundervisningskommittén samt flera av de hörda myndigheterna, däribland folkskolöverstyrelsen, säger sig departementschefen anse det vara oundgängligt, att inspektörerna i regel kunde erhålla en fastare anställning, och hade han funnit den föreslagna formen därför, nämligen konstitutorial, vara den lämpligaste. Emellertid kunde, enligt departementschefens förmenande, det understundom vara lämpligare, att en nytillsatt inspektör till en början under någon tid uppehölle tjänsten på förordnande, och syntes, på grund av svårigheten att i detta hänseende fastslå några bestämda regler, frågan om anställningens art böra avgöras för varje särskilt fall efter vederbörande myndigheters och i sista hand Kungl. Maj:ts prövning. Vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad angår formen för inspektörernas tillsättning hade folkundervisningskommittén ansett, att inspektörsbefattningarna borde offentligen ledigförklaras. Huruvida före avgivandet av överstyrelsens förord yttrande borde inhämtas av vederbörande domkapitel, vore en fråga, som syntes svår att på förhand bedöma och i vilken kommittén icke funnit sig böra göra något uttalande. Folkskolöverstyrelsen hade funnit givet, att platserna borde förklaras till ansökan lediga, och att såväl ledigförklarandet som prövningen av ansökningshandlingarna borde tillkomma överstyrelsen, som skulle hava att, sedan de myndigheter, Kungl. Maj:t kunde finna gott bestämma, blivit hörda, hos Kungl. Maj:t till tjänsten förorda den bland de sökande, som befunes mest lämplig. I denna fråga har de-

partementschefen uttalat sin anslutning till ett av hans företrädare i ämbetet i framställningen till 1913 års riksdag gjort uttalande, enligt vilket domkapiteln och Kungl. Maj:ts befallningshavande borde få avgiva yttrande vid tillsättning av ifrågavarande befattningar. Utskottet kan ej finna annat, än att det skulle leda till onödig omgång och tidsutdräkt, om både domkapitel och Kungl. Maj:ts befallningshavande skulle höras, innan folkskolöverstyrelsen avgiver sitt förord. Hittills har det icke funnits nödvändigt att i detta avseende infordra yttrande av Kungl. Maj:ts befallningshavande och något sådant torde vara ännu mindre behövt efter folkskolöverstyrelsens tillkomst. Då dessutom vid granskningen av de inkomna ansökningshandlingarna huvudsakligen de pedagogiska synpunkterna böra göras gällande, synes det även med hänsyn härtill vara lämpligast att endast domkapiteln få yttra sig om dessa handlingar. Utskottet vill fördenskill förorda, att folkskolöverstyrelsen skall avgiva sitt förord, sedan vederbörande domkapitel blivit hört i ärendet.

Vad beträffar *inspektörernas löneförhållanden* har ifråga om fast avlöning föreslagits att för folkskolinspektör måtte bestämmas lön i tre lönegrader å 1) 2,700 kronor, 2) 3,050 kronor och 3) 3,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,300 kronor, 1,450 kronor och 1,600 kronor. Därjämte har Kungl. Maj:t för berörda löneförmånens åtnjutande föreslagit i huvudsak samma villkor, som i allmänhet gälla för civila tjänst innehavare. Vad särskilt angår villkoren för uppflyttning i högre lönegrad har i ett par punkter föreslagits särskilda bestämmelser för reglering av förhållanden vid övergången till den nya ordningen. Så har departementschefen såsom sin mening uttalat, att i tjänst varande statens folkskolinspektör, vilken vid övergången till den nya ordningen utestående ägnade sig åt inspektionen, för lönetur skulle få tillgodoräkna sig de år, under vilka han på grund av förordnande innehaft sin befattning som huvudsyssla. Då emellertid skillnaden mellan de inspektörer, som plägade räknas till sistnämnda grupp och vilka uppbure de högsta arvodesbeloppen, samt några bland de övriga inspektörerna torde kunna anses tämligen godtycklig, har Kungl. Maj:t föreslagit, att det må överlämnas till Kungl. Maj:ts prövning, om och i vad mån i tjänst varande statens folkskolinspektör vid övergång till den nya lönestaten må för åtnjutande av ålderstillägg å sin avlöning äga att räkna sig till godo sin föregående tjänstgöring såsom statens inspektör. Beträffande inspektörernas rätt till uppflyttning i högre lönegrad har Kungl. Maj:t vidare föreslagit, att ordinarie adjunkt vid folkskoleseminarium eller allmänt läroverk, som befordras till folkskolinspektör, skall, därest han såsom adjunkt redan in-

tjänat högre avlöning än folkskolinspektörs begynnelseavlöning, äga tillgodoräkna sig så många ålderstillägg såsom folkskolinspektör, att hans avlöning i sistnämnda befattning blir lika hög som den avlöning, han senast åtnjöt som adjunkt, samt att, där adjunkt vid befordran till folkskolinspektör icke erhåller högre avlöning än den, han som adjunkt uppburit, skall för uppflyttning till närmast högre lönegrad såsom folkskolinspektör tillgodoräknas honom den tid, varunder han innehaft adjunkt-befattningen, efter det han i denna befattning senast uppflyttades i högre lönegrad.

De för inspektörerna upptagna avlöningsbeloppen har utskottet funnit lämpligt avvägda. De av Kungl. Maj:t för åtnjutande av de nya löneförmånerna föreslagna villkor och bestämmelser hava däremot givit utskottet anledning till vissa erinringar. Berörda villkor och bestämmelser böra givetvis gälla samtliga inspektörer, såväl de som tillsättas medelst konstitutorial som de, vilka förordnas för viss tid, och har utskottet vidtagit de ändringar och tillägg, som med anledning härav äro av nöden. I enlighet med denna uppfattning vill utskottet beträffande Kungl. Maj:ts förslag, att en var, som med eller efter utgången av år 1915 tillträder ordinarie befattning som folkskolinspektör, skall vara pliktig att underkasta sig ifrågasvarande villkor och bestämmelser, framhålla, att denna bestämmelse bör omfatta samtliga inspektörsbefattningar, vare sig de tillsättas med konstitutorial eller genom förordnande på viss tid, vadan ordet »ordinarie» i Kungl. Maj:ts förslag bör utgå. Med hänsyn till en eventuell omreglering av inspektörsdistrikten torde böra stadgas bestämmelse därom, att inspektör skall vara underkastad utom vidsträcktare tjänstgöring eller jämkning i åligganden även förflyttning till annat distrikt. Dessutom anser utskottet, att till avlöningvillkoren bör fogas den i dylika villkor sedvanliga bestämmelsen, att den, som tillträder de nya avlöningsförmånerna, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed. I fråga om bestämmelserna beträffande uppflyttning i högre lönegrad har utskottet ej kunnat helt godtaga den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen, att det skulle överlämnas till Kungl. Maj:ts prövning, om och i vad mån i tjänstvarande statens folkskolinspektör vid övergång till den nya lönestaten må för åtnjutande av ålderstillägg å sin avlöning äga att räkna sig till godo sin föregående tjänstgöring som statens inspektör, utan har utskottet ansett sagda bestämmelse endast böra gälla de inspektörer, vilka innehaft sin befattning som huvudsyssla. För tydlighetens skull torde detta även böra angivas i avlöningvillkoren. Förslaget att folkskolinspektör må för upp-

flyttning i högre lönegrad i viss mån tillgodoräkna sig tjänstgöring såsom adjunkt vid folkskoleseminarium eller allmänt läroverk, har utskottet funnit välbetänkt, och har sålunda intet att däremot erinra.

Förutom de under titel lön- och tjänstgöringspenningar upptagna av löningsbelopp, har Kungl. Maj:t ansett ortstillägg böra i vissa fall utgå, och har Kungl. Maj:t i detta avseende föreslagit, att ortstillägg å 500 kronor skulle tillkomma den inspektör, som får utöva den ekonomiska kontrollen över Stockholms stads folkskoleväsen — därest han blir bosatt i huvudstaden — samt inspektörerna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Kungl. Maj:ts härutinnan gjorda förslag anser sig utskottet böra förorda.

Utöver ovan berörda avlöningsförmåner har Kungl. Maj:t jämväl hemställt om ett expensanslag å 300 kronor till varje inspektör, och får utskottet biträda förslaget i denna del.

Vidare har framställning gjorts om avlöning åt vikarie under inspektörs sjukdom och därvid föreslagits, att vikarie för tjänstledig folkskolinspektör skall åtnjuta ett arvode av 3,000 kronor för år. Anslaget till arvoden åt folkskolinspektörer, vilket för närvarande utgår under form av reservationsanslag, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag förändras till förslagsanslag, vadan de bidrag till utfyllande av vikariatsarvoden, som kunna bliva erforderliga, skulle kunna utgå från detta anslag och något särskilt anslag till vikariatsarvoden sålunda icke behövde upptagas i riksstaten. Det föreslagna vikariatsarvodet finner utskottet lämpligt avvägt och har i övrigt intet att erinra mot förslaget.

Beträffande rese- och traktamentsersättning hade under ärendets förberedande behandling på vissa håll framhållits önskvärdheten av att folkskolinspektörerna måtte uppflyttas från 4:e till 3:e klassen i gällande rese-reglemente. Emellertid hade varken folkundervisningskommittén eller folkskolöverstyrelsen ansett sig böra framställa förslag i sådan riktning, och har ej heller departementschefen ansett sig kunna förorda en uppflyttning av inspektörerna till högre klass. Såsom ovan nämnts har emellertid av herr Helger väckts motion om ersättning till folkskolinspektörerna enligt tredje klassen i resereglementet.

Om än vissa skäl kunna anföras för en uppflyttning av inspektörerna till högre klass i resereglementet, har utskottet med hänsyn till vad departementschefen, i likhet med folkundervisningskommittén och folkskolöverstyrelsen i ämnet anfört, dock icke velat uttala sig för en sådan åtgärd. Åtminstone torde, därest den föreslagna väsentliga förbättringen av inspektörernas avlöningsförhållanden varder genomförd, någon tids erfarenhet böra avvaktas, innan någon rubbning i sagda avseende sker. Härav följer, att utskottet ej kunnat biträda det av herr Helger väckta förslaget.

I fråga om *inspektörernas pensionsförhållanden* har för dem föreslagits rätt till pension i likhet med andra fast anställda statstjänare. I en punkt, nämligen rörande pensionsåldern, hade olika meningar gjort sig gällande, i det att i fråga om levnadsåldern vid avgång med pension folkundervisningskommittén föreslagit en ålder av 63 år, vartill även folkskolöverstyrelsen anslutit sig, varemot statskontoret förordat en ålder av 65 år. Det sista alternativet har av departementschefen biträtts. Vad angår tjänst-åldern hade av kommittén föreslagits, att 25 tjänstår skulle erfordras för rätt till pension, vilket antal år statskontoret velat höja till 30. Till kommitténs åsikt ansluter sig departementschefen. Mot vad i nu berörda avseenden av departementschefen uttalats har utskottet intet att erinra.

Beträffande frågan om beredande av reliktpensioner för inspektörerna har Kungl. Maj:t föreslagit, att ordinarie folkskolinspektör skall vara skyldig att vara delägare i folkskollärarnes änke- och pupillkassa med ett delaktighetsbelopp motsvarande lönen i högsta lönegraden eller 3,400 kronor. Härvid har dock föreslagits ett undantag i det fall, att inspektör, som redan före tillträdet till sin befattning är delägare i nämnda kassa med högre delaktighetsbelopp än det, som skulle tillkomma folkskolinspektör, måtte få bibehållas vid det högre delaktighetsbeloppet under villkor, att han dels betalar den mot det högre delaktighetsbeloppet svarande pensionsavgiften, dels därutöver erlägger en årlig tilläggsavgift, motsvarande det statsbidrag, som skulle erfordras för skillnaden mellan delaktighetsbeloppet 3,400 kronor och det högre belopp, med vilket han är delaktig i kassan. Vad angår den höjning av statens bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa, som skulle bliva erforderlig för inspektörernas upptagande däri, har densamma beräknats till 2,700 kronor årligen att utgå från och med 1915, och åskas sagda summa å extra stat. Härjämte vill utskottet erinra om herr Helgers ovanberörda motion om höjning av delaktighetsbeloppet för inspektörerna i omförmälda kassa till 4,000 kronor.

Utskottet vill ej bestrida att vid en jämförelse mellan folkskolinspektörerna å ena sidan och folkhögskoleföreståndare och föreståndare för dövstumskolorna å den andra, vilka sistnämndas delaktighetsbelopp i folkskollärarnas änke- och pupillkassa för närvarande utgör 4,000 kronor respektive 4,500 kronor, skäl kunna synas föreligga för en höjning av det för inspektörerna föreslagna delaktighetsbeloppet, men har utskottet ej funnit anledning att frångå de allmänna grundsatser beträffande delaktighetsbelopp i pensionskassa, som tillämpas för tjänst innehavare, vilkas avlöning är fördelad i lön och tjänstgöringspenningar. Under sådana förhållanden har utskottet ej ansett sig kunna biträda motionärens hemställan utan får förorda Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning. I övrigt har utskottet intet att erinra mot vad Kungl. Maj:t i denna del föreslagit.

Beträffande *ordningen för inspektionsregleringens genomförande* hade under ärendets föregående behandling olika alternativ framställts, gående ut på dels ett omedelbart dels ett stegvis genomförande av reformen. Departementschefen har uttalat sig för lämpligheten av att omregleringen nu och i ett sammanhang genomföres i landet i dess helhet, och utskottet ansluter sig till denna uppfattning, enligt vilken sålunda de erforderliga 34 inspektörstjänsterna skola från och med 1915 uppföras på ordinarie stat.

Vad slutligen angår de *kostnader*, den föreslagna omregleringen av folkskolinspektionen skulle medföra, erfordras en ökning av det nu till arvoden åt folkskolinspektörer utgående anslaget 60,900 kronor med 96,100 kronor eller till 157,000 kronor. Härjämte har föreslagits, att det nu som reservationsanslag utgående anslaget måtte förändras till förslagsanslag samt erhålla ändrad benämning: Till avlöning m. m. åt folkskolinspektörer. Vad Kungl. Maj:t i berörda hänseenden föreslagit har ej givit utskottet anledning till erinran.

Utskottets
hemställan.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning och med avslag å herrar Bergqvists och Helgers ovanberörda motioner, må

a) besluta, att till folkskolinspektör skall från och med år 1915 utgå lön i tre lönegrader å 1) 2,700 kronor, 2) 3,050 kronor, 3) 3,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,300 kronor, 1,450 kronor och 1,600 kronor och därjämte till folkskolinspektör, vars inspektionsområde innefattar Stockholms stad, därest han är där bosatt, samt till folkskolinspektör, vars inspektionsområde huvudsakligen är förlagt till Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län och som är där bosatt, ortstillägg å 500 kronor; skolande därvid iakttagas, att, så länge från landsting ersättning utgår till folkskolinspektör i denna hans egenskap, avlöningen av statsmedel skall minskas med ett nämnda ersättning motsvarande belopp och i följd därav såsom pensionsunderlag tjäna lönen i vederbörande lönegrad, samt

att till folkskolinspektör skall utgå ersättning för expenser med 300 kronor;

b) medgiva, att folkskolinspektörsbefattning må av Kungl. Maj:t tillsättas medelst konstitutorial eller genom förordnande för viss tid, dock att i sistnämnda fall den del av avlöningen, som motsvarar lönen, skall minskas med 100 kronor;

c) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av ifrågavarande avlöningsförmåner, nämligen:

att folkskolinspektör skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden samt reglering av tjänstgöringsområde eller förflyttning till annat område, som vid en möjligen inträdande förändring i folkskolinspektionens organisation eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande av den avlöning, han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromålen;

att med ordinarie befattning såsom folkskolinspektör icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med folkskolinspektörsbefattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej folkskolöverstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom folkskolinspektör, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tillsvidare bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort, men skola för den tid, han varit från tjänstgöringen befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen eller den del av avlöningen som anses motsvara lönen jämte ortstillägg, då sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring

hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller den del av avlöningen, som anses motsvara lönen, eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till befattningshavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningshavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke av folkskolöverstyrelsen prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej folkskolöverstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något därav;

att uppflyttning från lägre till högre lönegrad må äga rum efter förloppet av fem år, under villkor att tjänst innehavaren under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med gott vitsord bestritt sin egen befattning, vare sig såsom ordinarie innehavare eller på grund av förordnande, eller ock, på grund av förordnande, bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, under iakttagande av att vid uppflyttning till högre lönegrad den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; skolande i fråga om tjänstårsberäkning för uppflyttning till högre lönegrad gälla dels att i tjänst varande statens folkskolinspektör, vilken innehaft sin befattning såsom huvudsyssla, må vid övergång till den nya lönestaten äga tillgodoräkna sig den tid, under vilken han innehaft förordnande såsom statens folkskolinspektör, dels ock att, därest ordinarie adjunkt vid folkskoleseminarium eller allmänt läroverk, vilken befordras till folkskolinspektör, redan intjänat högre avlöning än folkskolinspektörs begynnelseavlöning, honom skola omedelbart tillgodo-

föras så många ålderstillägg som folkskolinspektör, att hans avlöning i sistnämnda befattning blir lika hög som den avlöning, han senast åtnjöt som adjunkt, varjämte, där adjunkt vid befordran till folkskolinspektör icke erhåller högre avlöning än den, han som adjunkt uppburit, honom tillgodoräknas för uppflyttning till närmast högre lönegrad såsom folkskolinspektör den tid, varunder han innehaft adjunktsbefattningen, efter det han i denna befattning senast uppflyttades i högre lönegrad;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen eller del av avlöningen, som anses motsvara lönen, ävensom ortstillägg, där sådant tillhör befattningen, skola utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder de nya avlöningsförmånerna, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

d) föreskriva, att en var, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder befattning som folkskolinspektör, skall vara pliktig att underkasta sig sagda villkor och bestämmelser;

e) bestämma, att ordinarie folkskolinspektör skall tillhöra folkskollärarnas änke- och pupillkassa, varvid som delaktighetsbelopp skall gälla lönen i högsta lönegraden; dock med rätt för den, som före tillträdet av inspektörsbefattningen är delägare i nämnda kassa med högre delaktighetsbelopp än det, som skulle tillkomma folkskol-

inspektör, att bibehållas vid det högre delaktighetsbeloppet, under villkor att han erlägger dels den mot det högre delaktighetsbeloppet svarande pensionsavgiften, dels därutöver en årlig tilläggsavgift, motsvarande det statsbidrag, som skulle utgå för skillnaden mellan folkskolinspektörs delaktighetsbelopp och det högre belopp, med vilket han är delaktig i kassan;

f) för anställande i 34 inspektionsområden av folkskolinspektörer med nyssberörda avlöningsförmåner och ersättning för expenser samt för beredande av ersättning till vikarie för sjuk sådan inspektör, beräknad efter högst 3,000 kronor för år, med uteslutande ur riksstaten av det däri å ordinarie stat uppförda anslaget till arvoden åt folkskolinspektörer å 60,900 kronor, å samma stat uppföra ett förslagsanslag med titel: Till avlöning m. m. åt folkskolinspektörer, å 157,000 kronor;

g) anvisa under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 till förstärkande av det ordinarie anslaget: Bidrag till folkskolläraernas änke- och pupillkassa, ett belopp av 2,700 kronor;

h) bestämma, att vad i särskilda med riksdagens medverkan tillkomna författningar stadgas beträffande granskning genom Stockholms stads konsistorium av rekvisitioner å statsbidrag för folkundervisningsändamål skall i motsvarande tillämpning gälla om sådan granskning, verkställd av statens vederbörande folkskolinspektör.

Stockholm den 23 juli 1914

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*, *O. Jonsson*, greve *Ph. O. L. Klingspor*, *O. M. Strömberg*, *A. N. Hahn*, *A. Åström*, *I. E. G. Svensson*, *N. O. Bruce*, *C. I. Asplund* och *J. S. Almer* samt

från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *K. V. Rydén*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *A. Wiklund*, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *A. P. Gustafsson* i Örebro, *A. Anderson* i Råstock, *E. F. Hellberg*, *A. R. Lundblad* och *J. Andersson* i Stårte.

Reservationer:

av herrar *K. V. Rydén*, *N. E. Lindberg*, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *A. Anderson* i Råstock, *E. F. Hellberg* och *J. Andersson* i Stårte, vilka ansett att utskottets yttrande angående folkskolinspektörernas tillsättning (sid. 9 och 10) bort hava följande lydelse:

»Vad angår formen för inspektörernas tillsättning — — — — vid tillsättning av ifrågavarande befattningar. Utskottet kan ej finna det nödvändigt, att domkapitel och Kungl. Maj:ts befallningshavande skulle höras, innan folkskolöverstyrelsen avgiver sitt förord. En sådan ordning skulle medföra onödig tidsutdräkt och synes så mycket mindre vara påkallad, som det torde få antagas, att folkskolöverstyrelsen vida bättre än någon lokal myndighet kan äga kännedom om lämpligheten för inspektörsuppdraget hos sökande, vilka anmäla sig ej blott från ett enda län eller stift utan från landets olika delar. Utskottet vill fördenskull förorda, att folkskolinspektörerna tillsättas, sedan folkskolöverstyrelsen avgivit sitt förord.»

Av herr *C. I. Asplund*, vilken ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»I anledning av — — (sid. 1—8) — —: Värmland och Dalsland.

Utskottet vill för sin del icke underlåta att framhålla, att vissa — — (sid. 8 mitten) — — gått i denna riktning. Det av folkskolöverstyrelsen framställda förslaget, att inskjuta ett nytt inspektionsområde i Halland och södra Västergötland, vill utskottet därför icke motsätta sig, men finner det dock icke vara lämpligt att för vinnande av detta ändamål sammanslå de två inspektionsområdena i Norrbottens läns finsktalande delar, för vilkas bibehållande kraftiga skäl blivit anförda såväl av folkundervisningskommittén och domkapitlet i Luleå som av motionären herr Bergqvist. Utskottet anser sig därför böra föreslå, att antalet inspektörer för hela riket bestämmes till 35.

Härav följer att utskottet ej kan förorda den av departementschefen ifrågasatta åtgärden att eventuellt anställa ett biträde åt en av inspektörerna i Luleå stift.

Vad slutligen angår — — (sid. 8 och 9) — — anledning till erinran.

Vad angår formen för inspektörernas tillsättning — (sid. 9 och 10) — — vid tillsättning av ifrågavarande befattningar. Utskottet kan ej finna det nödvändigt, att domkapitel och Kungl. Maj:ts befallningshavande skulle höras, innan folkskolöverstyrelsen avgiver sitt förord. En sådan ordning skulle medföra onödig tidsutdräkt och synes så mycket mindre vara påkallad, som det torde få antagas, att folkskolöverstyrelsen vida bättre än någon lokal myndighet kan äga kännedom om lämpligheten för inspektörsuppdraget hos sökande, vilka anmäla sig ej blott från ett enda län eller stift utan från landets olika delar. Utskottet vill fördenskull förorda, att folkskolinspektörerna tillsättas, sedan folkskolöverstyrelsen avgivit sitt förord.

Vad beträffar inspektörernas löneförhållanden — (sid. 10—13) — — 4,000 kronor.

Utskottet vill ej bestrida — — (sid. 13—14) — — framställning. I övrigt har utskottet intet annat att erinra mot vad Kungl. Maj:t i denna del föreslagit, än att, för den händelse antalet inspektörer bestämmes till 35, den höjning av statens bidrag till folkskollärarnes änke- och pupillkassa, som skulle bliva erforderlig för inspektörernas upptagande däri, torde böra beräknas till i runt tal 2,800 kronor årligen.

Beträffande — — — — de erforderliga 35 inspektörstjänsterna — — — — ordinarie stat.

Vad slutligen angår de kostnader, den föreslagna omregleringen av folkskoleinspektionen skulle medföra, erfordras en ökning av det nu till arvoden åt folkskolinspektörer utgående anslaget 60,900 kronor med 100,900 kronor eller till 161,800 kronor. Härjämte har föreslagits — — — — — erinran.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning och herr Bergqvists ovanberörda motion nr 88 samt med avslag å herr Bergqvists motion nr 89 och herr Helgers omförmälda motion må

- a) — — — — —
- b) — — — — —
- c) — — — — —
- d) — — — — —
- e) — — — — —

f) för anställande i 35 inspektionsområden av folkskolinspektörer med nyssberörds avlöningsförmåner och

